

سناریوی آمریکادر قبال ایران

مرتضی مکی

تحلیلگر مسائل بین الملل

تاریخ روابط بین الملل سرشار از جنگ هایی است که دولت ها قصد آغاز آن را نداشتند، اما مجموعه ای از واکنش ها، اشتباهات محاسباتی و سوء برداشت ها، طرفین را به نقطه ای رساند که بازگشت از آن دشوار بود. به همین دلیل، وضعیت «نه جنگ و نه صلح» اگر چه ممکن است در کوتاه مدت برای آمریکا کم هزینه تر از جنگ باشد، در بلند مدت خود می تواند به یکی از خطرناک ترین وضعیت های امنیتی منطقه تبدیل شود. عامل مهم دیگر در این معادله، سیاست داخلی آمریکا است. به نظر می رسد واشنگتن دست کم تا انتخابات میان دوره ای ننگره، تمایل چندانی به ورود به یک جنگ بزرگ نداشته باشد. یک جنگ گسترده، در شرایطی که اقتصاد آمریکا و بازار جهانی نسبت به هرگونه شوک انرژی حساس هستند، می تواند هزینه سیاسی سنگینی برای دولت و جامعه آمریکا ایجاد کند. دیگری فراگیر با ایران، جنگی نیست که پیامدهای آن در محدوده جغرافیایی ایران باقی بماند. بازار انرژی، امنیت دریانوردی، متحدان منطقه ای آمریکا و اقتصاد جهانی، همگی می توانند تحت تأثیر قرار گیرند. به همین دلیل، سناریوی محتمل تر در مقطع فعلی، تداوم فشار اقتصادی در کنار حملات محدود و تلاش برای حفظ وضعیت تعلیق است. اما پرسش مهم این است که آیا این وضعیت می تواند زمینه بازگشت به مذاکره را نیز فراهم کند؟ تحركات اخیر عمان، قطر و پاکستان نشان داد که کشورهای منطقه همچنان نگران گسترش بحران هستند. سفر مقامات و تلاش های میانجیگرانه، بیانگر این واقعت است که دولت های منطقه از تداوم وضعیت کنونی احساس امنیت نمی کنند. با این حال، نتیجه عملی این تحركات تا کنون محدود بوده است. پس از بازگشت میانجی ها نیز نشانه روشنی از تغییر تصمیم واشنگتن یا آمادگی جدی آمریکا برای بازگشت به مذاکرات مشاهده نشد. این مسئله نشان می دهد که مشکل اصلی، فقدان کانال ارتباطی نیست. کانال های ارتباطی وجود دارند. مسئله، نبود اراده سیاسی کافی در واشنگتن برای تصمیم گیری درباره مسیر خروج از بحران است. در چنین شرایطی، ظرفیت میانجیگری عمان، قطر و پاکستان نیز محدود می شود. این کشورها می توانند پیام منتقل کنند. می توانند سوء تفاهم ها را کاهش دهند. می توانند زمینه گفت و گو را فراهم کنند. اما هنگامی که طرف اصلی بحران، تصمیمی برای تغییر مسیر ندارد، میانجیگری های محدود نیز نمی تواند تحول راهبردی ایجاد کند. به همین دلیل، بحث درباره ضرورت ورود یک میانجی قدرتمندتر می تواند پدید می آید. چین در این میان از جایگاهی متفاوت برخوردار است. پکن تنها یک پیام رسان میان تهران و واشنگتن نیست، چین با یکی از قدرت های بزرگ جهانی است که هم روابط گسترده ای با ایران دارد و هم در معادلات اقتصادی و سیاسی آمریکا نقش مهمی ایفا می کند. ورود فعال تر چین می تواند وزن سیاسی فرآیند میانجیگری را تغییر دهد. البته چین نیز نمی تواند جایگزین تصمیم سیاسی ایران و آمریکا شود. هیچ میانجی خارجی قادر نیست طرفی را به توافقی وادار کند که اراده ای برای آن ندارد. اما قدرت میانجی می تواند هزینه ادامه بن بست را افزایش دهد و فرصت خروج از بحران را واقعی تر کند. مسئله اصلی امروز این است که منطقه بیش از هر زمان دیگری به یک ابتکار سیاسی نیاز دارد که بتواند از منطق واکنش های نظامی فاصله بگیرد. هر حمله محدود، حمله دیگری را محتمل تر می کند. هر تحریر جدید، فضای سیاسی را پیچیده تر می سازد. هر تهدید، بازار و جامعه را حساس تر می کند. ادامه این چرخه، ممکن است در کوتاه مدت از نگاه برخی بازیگران قابل مدیریت باشد. اما هیچ تضمینی وجود ندارد که این مدیریت تا همیشه ادامه یابد. ایران و آمریکا اکنون در نقطه ای قرار دارند که جنگ گسترده را نمی خواهند. اما ابزارهای فشار و تقابل را نیز کنار نگذاشته اند. این خطرناک ترین شکل یک بحران است. حملات اقتصادی بدون توقف، محاصره و فشار دریایی، استلا محدود، جنگ روانی و تلاش برای نگه داشتن ایران در فضای نااطمینانی. اما این راهبرد یک ضعف اساسی دارد. بحران های طولانی مدت همیشه در اختیار طراحان اولیه آن باقی نمی ماند. هر چه تنش طولانی تر شود، احتمال خروج بحران از کنترل بیشتر می شود. شاید امروز واشنگتن تصور کند که می تواند میان فشار و جنگ توازن برقرار کند. اما منطقه ای که با یک خطای محاسباتی می تواند وارد بحران انرژی و دیگری فراگیر شود، محل مناسبی برای آزمودن سیاست تعلیق نیست.

خبر

سختگوی دولت:

عبور از شرایط دشوار کنونی نیازمند صوری و وفای ملی است

سختگوی دولت در همایش کشوری صلح یاران ستاد صبر استانی ایلام اظهار کرد: در جریان حوادث و جنگ های اخیر دولت کارآمدی خود را در حوزه های مختلف نشان داد و با وجود حمله به چندین هزار منبع آبی و دکل مخابراتی، میانگین قطعی آب کمتر از دوساعت و قطعی ارتباطات مخابراتی کمتر از ۴۰ دقیقه بود. فاطمه مهاجرانی گفت: زمان رسیدن نیروهای هلال احمر و نیروهای امدادی نیز به کمتر از چهار دقیقه رسید و این کارها نشان دهنده ظرفیت عزمندانه و با رعایت شروط مرتبط با عزت ایران، زمینه برحانی است. وی افزود: راه عبور از شرایط کنونی صبر، مقاومت، همکاری و ادامه مسیر وفای است و همه باید در کنار یکدیگر کوشش کنیم تا باران عزیز با عزت از این مرحله عبور کند. وی ادامه داد: دولت تمام کوشش و همت خود را به کار گرفته است تا در چارچوبی عزتمندانه و با رعایت شروط مرتبط با عزت ایران، زمینه تفاهم و رونق اقتصادی را فراهم کند. مهاجرانی گفت: دولت از بیان صریح مطالبه های مردم نا بخت نیست و از شفافیت و مطالبه گری استقبال می کند، اما همه باید در شرایط دشوار کنونی با صبوری و مدارا در کنار یکدیگر قرار بگیریم. وی یادآور شد: مطالبات مطرح شده از سوی مردم و مسئولان استان پیگیری خواهد شد و بخشی از این مسائل نیز با همراهی استاندار و نمایندگان مجلس در حال پیگیری است.

«آرمان ملی» مواضع آمریکایی ها و تحرک میانجی گر ها را بررسی می کند

تحدید و تناقض؛ تاکتیک دومحوری در قبال تهران

جدید دنبال خواهد کرد.

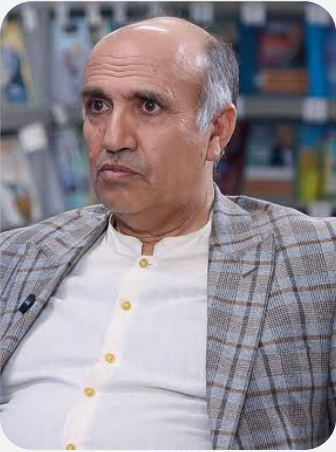
شروع مذاکره؟

در این میان اما وضعیت در فاز دیپلماتیک گویا به صورتی دیگر پیش می رود و برخی از رسانه های منطقه ای و فرامنطقه ای خبر از تحرک میانجی ها داده اند. به عنوان مثال روزنامه فاینشال تایمز به نقل از منابع دیپلماتیک آگاه نوشته که میانجی های منطقه ای، به ویژه از مسقط و دوحه، تلاش های خود را برای تدوین چارچوبی جدید با هدف از سرگیری مذاکرات پیش بینی شده بین تهران و واشنگتن به منظور دستیابی به یک توافق احتمالی تشدید می کنند. این اقدامات دیپلماتیک پس از آن صورت می گیرد که کانال های مستقیم بین دو طرف متوقف شده بود. العربیه به نقل از منابعی نوشته است که عباس عراقچی اخیرا با اعاص منیر گفت و گو کرده است. از سوی دیگر الحدث به نقل از برخی منابع خود مدعی شده که پاکستان، قطر و عمان همچنان به تماس ها و ابرازنی های خود با تهران و واشنگتن برای توقف تنش های جلوگیری از تشدید دیگری ها ادامه می دهند. این در حالی است که نیویورک پست نوشته است که عمان در سکوت درخواست ایران برای دریافت مشترک هزینه خدمات از کشتی های تجاری در تنگه هرمز را رد کرده است. ترامپ تهدید کرده بود در صورت همراهی این متحد آمریکا با طرح مذکور، عمان را هدف بمباران قرار خواهد داد. بر این اساس ما حالا ز یکسو با نیرویی متحد ایران از سوی واشنگتن روبه رو هستیم و از سوی دیگر موضوع تناقض های رسانه ای و سیاسی را مشاهده می کنیم که مقیاس منطقه ای و فرامنطقه ای به خود سیاسی، اقتصادی و حتی نظامی را با درون مایه

نفث و گاز وجود نخواهد داشت. کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس به ما می گویند که این بدترین اتفاقی است که می تواند رخ دهد یا می توانیم بپذیریم که ایرانی ها به کشتی ها شلیک خواهند کرد و ما هم هر کاری را که لازم باشد انجام خواهیم داد تا اطمینان حاصل کنیم تلاش های آنها به یک بحران جهانی انرژی منجر نمی شود». ونس در جایی دیگر حتی اعلام می کند که ما با ایرانی ها صحبت نمی کنیم تا زمانی که تیراندازی به کشتی های تجاری را متوقف نکنند. قرار نیست با آنها صحبت کنیم که نشان از عقب نشستن واشنگتن از مذاکره با تهران دارد. نکته مهم تر اظهارات وی در مورد چین است. او مدعی شده که «چین به برخی درخواست های آمریکا درباره ایران پاسخ مثبت داده و فکر می کنم جمهوری خلق چین قطعاً بسیار مسئولانه تر رفتار کرده است». معاون رئیس جمهوری آمریکا در بخش دیگری به این نکته اشاره می کند که «کشورهایی در خفا برای مجازات ایران به آمریکا کمک می کنند. اگر به ترکیه، آذربایجان، امارات، عربستان سعودی، قطر و بسیاری از کشورهای خلیج فارس نگاه کنید، کشورهای زیادی هستند. گاهی حاضر نیستند علناً بگویند، اما در خفا کارهای خوب زیادی انجام می دهند تا ما به کمک کنند مطمئن شویم ایرانی ها بابت شلیک به کشتیرانی تجاری هزینه می دهند». اظهارات ونس را باید در کنار مواضع اخیر اسکاوت بنست قرار دهیم. او اعلام کرده که اتحادیه اروپا رسماً به عملیات «عطر اقتصادی» پیوسته و ماز این موضع گیری قوی و رزوهنگام آنها قذر دانی می کنیم. مجموع این اظهارات نشان از آن دارد که آمریکا موضوع تحدید ایران در عرصه سیاسی، اقتصادی و حتی نظامی را با درون مایه

مهدی پازوکی در گفت و گو با «آرمان ملی»:

اقتصاد ایران دچار شلختگی است

تصور می کنید اگر تنش و جنگ در منطقه پایان پذیرد پس از آن باید چه اقدامات اقتصادی برای بهبود شرایط انجام گیرد؟

من معتقدم اگر جنگ هم تمام شود اقتصاد ایران به شدت دچار شلختگی و بی انضباطی اقتصادی شده که این مساله در دولت های قبلی هم بوده و به یک سیاست گذاری بخردانه نیاز دارد که اصلاحات اقتصادی را در دستور کار خود قرار دهد. منظور از اقتصادی نخست اصلاح نظام پولی است. یعنی بخشی از رشد نقدینگی به سیستم بانکی برمی گردد. یعنی وقتی معوقات بانکی افزایش پیدا می کند، وقتی بدهی بانک های خصوصی به بانک مرکزی افزایش پیدا می کند بدهی شرکت های دولتی به سیستم بانکی افزایش پیدا می کند همه این افزایش بدهی ها باعث می شود بی انضباطی پولی در اقتصاد ایران شکل بگیرد که راه حل آن سیاست گذاری بخردانه و انضباط پولی است. دومین مساله به کسری بودجه برمی گردد یعنی یکی از عوامل تورم در اقتصاد ایران به دلیل عدم توازن بین منابع درآمدی و مخارج دولتی کسری بودجه است. اینجاست که دولت با توجه به هزینه های اجتناب ناپذیر مثل پرداخت حقوق معلمان، نیروهای نظامی و بازنشتگان و با توجه به ورشکستگی صندوق ها که از گذشته افتاده دولت

آرمان ملی- سهیل ثابت: تورم فراینده در کشور و افزایش لجام گسیخته قیمت ها باعث شده تا جامعه در شرایط سخت و بغرنجی قرار گیرد و به امید بهبود وضعیت زندگی خود باشد. این در حالی است که دولت مردان بر این باورند که تورم موجود به واسطه جنگ و تبعات آن بر اقتصاد کشور است. در همین راستا برای بررسی شرایط اقتصادی کنونی و علل تورم فراینده «آرمان ملی» با مهدی پازوکی کارشناس مسائل اقتصادی به گفت و گو پرداخته است که می خوانید.

شرایط اقتصادی فعلی جامعه و تورم فراینده را بیشتر ناشی از بروز جنگ می دانید یا برخی مدیریت های نادرست؟

شرایط اقتصادی فعلی مهم ترین مشکل اقتصاد ایران بی ثباتی اقتصادی است که اقتصاد ایران را فرا گرفته است. مهم ترین شاخص بی ثباتی نرخ فراینده تورم است که این تورم دلایل متعددی دارد. هیچ جنگی در دنیا بدون تورم نیست و قطعاً بخشی از تورم به جنگ برمی گردد چون جنگ انتظارات تورمی را بالا می برد. یعنی وقتی دشمن بخشی از منابع اقتصادی را هدف قرار می دهد، بنابر راز کار می اندازد و کشتیرانی را دچار مشام می کند این اتفاقات تأثیر مستقیمی بر تورم می گذارد. مثلاً اگر یک کانتینر از طریق دریا بخواهد از چین به بندعباس باید چیزی حدود ۴۰۰۰ دلار هزینه دارد ولی اگر این کانتینر از مسیر خشکی از طریق پاکستان باید تبدیل به ۴ برابر قیمت قیمت یعنی ۱۶۰۰۰ دلار هزینه پیدا می کند. لذا وقتی هزینه حمل و نقل کالا چهار برابر می شود قطعاً قیمت آن کالا نیز افزایش پیدا می کند. پس بنابر این جنگ موثر است و نمی توان آن را نادیده گرفت. منتها اینکه اگر جنگ هم نباشد ما تورم خواهیم داشت نیز درست است و نشان می دهد که باید هم با سیاست های بخردانه برخلاف تئورهای وطنی سعی کنیم کشور را به سمت صلح شرافتمندانه ببریم. برخلاف نگاه تندروها، صلح شرافتمندانه به معنای وادادگی و تسلیم نیست. بنابراین اگر جنگ یک دقیقه زودتر خاتمه پیدا کند به نفع ملت ایران است.

دفاع از کشور با فناوری های نوین

معاون اول رئیس جمهور گفت: توسعه فناوری های پیشرفته از جمله هوش مصنوعی در کشور رضایت بخش پیش می رود. پیشرفت در حوزه هوش مصنوعی یکی از اولویت های راهبردی کشور است و معتقدیم باید در همه زمینه ها، با رعایت الزامات امنیتی، از ظرفیت این فناوری استفاده کنیم. محمدرضا عارف افزود: نقش دستاوردهای علمی و فناوریانه کشور را در دو جنگ تحمیلی اخیر مشاهده کردیم؛ به گونه ای که با بهره گیری از این فناوری ها، در جنگ رمضان شرایط دفاعی کشور هر هفته متفاوت شد و بهبود یافت. وی تصریح کرد: رویکرد دولت حمایت از فعالیت های علمی و فناوریانه از طریق تسهیلگری است. اگر موانع پیش روی توسعه علم و فناوری برطرف شود، اطمینان داریم بخش خصوصی و جوانان دانشمند کشور با سرعت ایران را به افق های ترسیم شده خواهند رساند.

اقدام حقوقی علیه آمریکا

معاون حقوقی رئیس جمهوری در پی جنایت آمریکا با حمله موشکی به مراسم عروسی در سیریک اظهار کرد: دولت آمریکا با این اقدام جنایتکارانه، پرورنده دیگری از نقض آشکار اصول بنیادین حقوق بین الملل و ارتکاب جنایت جنگی را به کارنامه خود افزود که مسئولیت بین المللی ناشی از این جنایت جنگی متوجه آمران و عاملان آن خواهد بود. حجت الاسلام مجید انصاری به مرکز امور حقوقی رئیس جمهوری دستور بررسی فوری تمامی ابعاد و جوانب حقوقی این حادثه را داد. مطابق این دستور مرکز امور حقوقی موظف است با بهره گیری از ظرفیت وکلا، حقوقدانان و کارشناسان امر و با همکاری دستگاه های مرتبط، تمهیدات لازم برای جمع آوری ادله و مستندسازی ابعاد این حمله، مقدمات پیگیری جدی موضوع نزد مراجع ذی صلاح بین المللی را در اسرع وقت فراهم کند.

ناکامی دشمن و

حمله به عروسی

معاون اول رئیس جمهور در دولت های یازدهم و دوازدهم در واکنش به حمله جنایتکارانه آمریکا به عروسی در کوهسک سیریک، نوشت: این حادثه تلخ، در کنار حمله به مدرسه شجره طیبه در میناب و به کارگیری سلاحی آزمایشی با قدرت کشتار گسترده در لامرد، بار دیگر نشان می دهد که دشمن در مسیر تحقق اهدافی که ناکام مانده، به هیچ قاعده حقوقی و انسانی پایبند نیست. آمریکا باید بداند که اقدام علیه امنیت کشور و جان مردم بی گناه، نمی تواند به ایستادگی ملی ایرانیان خلل وارد ساخته و به ابزاری برای دستیابی به اهداف سیاسی و نظامی اش بدل شود. اسحاق جهانگیری ادامه داد: ضمن ابراز همدردی صمیمانه با خانواده های داغدار، این وقایع را به مردم شریف ایران و به ویژه همزگانی های عزیز تسلیت می گویم و برای محروکان این حوادث، آرزوی سلامتی و بهبودی دارم.

کوتاه

تمدن آمریکایی توحش بزرگ شده

صادق آملی لاریجانی، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام در صفحه کاری خود در ایکس نوشت: جنایت سیریک و کشتار زنان و کودکان بی دفاع، تجلی درنده خویی و ذات فریبکار آمریکا است که پرده از وقاحت و پلیدی کاسبان حقوق بشر برداشت. این جنایت جنگی محرز نشان داد تمدن ادعایی آنان، چیزی جز توحشی بزرگ شده نیست. بی تردید، ننگ این سفاکی تاابد برگرده تمامی عاملان و حامیان آن سنگینی خواهد کرد.

برق پایدار برای صنایع

نایب رئیس مجلس شورای اسلامی بر ضرورت رفع موانع تولید و تأمین برق پایدار صنایع تأکید کرد. علی نیکزاد در جریان بازدید از کارخانه آکو مد در اردبیل ضمن بررسی مسائل و مشکلات این واحد تولیدی، بر ضرورت رفع موانع زیرساختی، تأمین برق پایدار و فراهم شدن منابع مالی مورد نیاز این مجموعه تأکید کرد. وی ضمن بررسی آخرین وضعیت فعالیت و ظرفیت های تولیدی این کارخانه افزود: تبدیل ترانس برق موقت و سیار کارخانه به ترانس ثابت و تسریع در تأمین برق پایدار پیگیری خواهد شد. نیکزاد با اشاره به موضوع تأمین تسهیلات بانکی مورد نیاز کارخانه با هدف حمایت از تداوم فعالیت و توسعه، بر هماهنگی دستگاه های اجرایی، مجموعه صنعت برق و شبکه بانکی برای رفع موانع این واحد تولیدی تأکید کرد و خواستار پیگیری موضوعات مطرح شده تا حصول نتیجه شد.

بانک مرکزی تماشاگر نیست

رئیس بانک مرکزی با بیان اینکه این بانک در برابر نوسانات غیرعادی بازار تماشاگر نخواهد بود، تأکید کرد: هر جا نرخ ها از واقعیت های بنیادی اقتصاد فاصله بگیرند و نوسانات انتظاری تشدید شود، بانک مرکزی با استفاده از ظرفیت ارزی و ابزارهای در اختیار خود، به موقع با قدرت در بازار مداخله خواهد کرد. زمان، نحوه و حجم این مداخلات نیز متناسب با شرایط بازار تعیین خواهد شد و فعالان بازار نباید نوسانات فعلی را یک طرفه یا بدون پاسخ تلقی کنند. عبدالناصر همتی با اشاره به ابزارهای در اختیار بانک مرکزی خاطرنشان کرد: در کنار مداخله مستقیم، بانک مرکزی مجموعه ای از ابزارهای رسمی برای پوشش ریسک و حفظ ارزش دارایی مردم در نظر گرفته است تا تقاضای احتیاطی الزاماً به بازار نقدی ارز منتقل نشود. اختیار معامله سکه یکی از این ابزارهاست که در روزهای آینده اجرایی شده و ابزارهای دیگری نیز متناسب با شرایط بازار فعال خواهد شد.

حقوق ایران در تنگه هرمز

یک عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس اظهار داشت: هیات های حقوقی ایران در هشتاد سال اخیر و در همه اجلاس های بین المللی دریایی با تقدیم اعلامیه تفسیری صراحتاً اعلام کردند که تنگه هرمز را از نظر جغرافیایی، تنگه بین المللی و مشمول قواعد عرفی بین المللی دریایی نمی دانند بلکه آن را مشمول قاعده و توافق خاص می دانند. همچنین متذکر شدند که هرگز نباید اصل آزادی دریانوردی در تنگه هرمز ناقض حقوق حاکمیتی ایران باشد و یا به منافع و امنیت ملی ایران ضربه ای وارد نماید. حسن قشقاوی گفت: این نکته در ماده ۴۰ قانون داخلی ۱۳۹۳ ایران و همچنین در قانون محدوده دریایی مصوب سال ۱۳۲۲ ایران نیز آمده است که حق نظارت خود در این منطقه را ۲۴۰ مایل دریایی یعنی تا ساحل عمان می داند. جالب این جاست که طرف عمانی نیز با صدور اعلامیه تفسیری شرط پذیرش کنوانسیون دریایی ۱۹۸۲ را نیز عدم اخلا در امنیت ملی کشور خود منوط کرده است.

آمریکا باید به تفا همنامه عمل کند

رئیس سازمان بسیج مستضعفین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با بیان اینکه آمریکا باید به شروط در تفا همنامه عمل کند، تأکید کرد: آمریکا راهی جز این ندارد که بر ملت عظیم ایران سر تعظیم برآورد، چرا که جنگ را شروع کرد و رهبر، فرماندهان و کودکان و زنان ما را به شهادت رساند و نسبت به این موضوع نمی شود چشم پوشی کرد. آمریکا بایستی به شروطی که در تفا همنامه است عمل کند. حجت الاسلام حسین طالب گفت: آمریکایی ها زوری استیصال در جبهه جنگ کم آوردند و ترامپ اعلام می کند که ما نیروی دریایی سپاه و نیروی هوایی ایران را نابود کردیم و عمده توان خود را در منطقه می آورد برای اینکه تنگه هرمز را باز کند، اما با مقاومت دلیرانه پاسداران انقلاب اسلامی و با مقاومت دلیرانه نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ربه رو می شود. وی بیان کرد: رژیم استکبار خود را از سر نو مستولان استان پیگیری خواهد شد و بخشی از این مسائل نیز با همراهی استاندار و نمایندگان مجلس در حال پیگیری است.